

Інформація
про стан виконання заходів плану дій строк виконання яких припадав на 2021 та 2022 роки
з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на 2021-2023 роки
(Міністерство освіти і науки України)

Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Стан виконання
<p>17. Розроблення проекту нормативно-правового акта щодо переліку жестових одиниць української жестової мови, рекомендованих для обов'язкового вивчення, і переліку фахівців та спеціалістів органів державної влади, органів місцевого самоврядування та суб'єктів надання соціальних послуг, які повинні знати зазначені жести.</p>	<p>Грудень 2021 року</p>	<p>МОН Мінсоцполітики МКІП Держкомтелерадіо Українське товариство глухих (за згодою) Інститут спеціальної педагогіки та психології ім. Миколи Ярмаченка (за згодою)</p>	<p>Прийнято відповідний нормативно-правовий акт</p>	<p>Виконується. З метою розроблення переліку жестових одиниць української жестової мови, рекомендованих для обов'язкового вивчення, а також переліку фахівців та спеціалістів органів державної влади, органів місцевого самоврядування та суб'єктів надання соціальних послуг, які повинні знати зазначені жести, наказом Міністерства освіти і науки України від 02.12.2021 № 1299 утворено міжвідомчу робочу групу, до складу якої увійшли представники заінтересованих центральних органів виконавчої влади, науковці та громадські організації. Зазначеною робочою групою розроблено проект переліку жестових одиниць</p>

				<p>рекомендованих для обов'язкового вивчення, а також переліку фахівців та спеціалістів органів державної влади, органів місцевого самоврядування та суб'єктів надання соціальних послуг. Проект нормативно-правового акта розробляється</p>
<p>63.Розроблення проекту постанови Кабінету Міністрів України щодо переліку категорій (типології) освітніх труднощів в осіб з особливими освітніми потребами з урахуванням рівня підтримки в освітньому процесі в інклюзивних класах (групах) закладів освіти</p>	<p>Червень 2022 року</p>	<p>МОН Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (за згодою) Освітній омбудсмен (за згодою) Уповноважений Президента України з прав дитини (за згодою) Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ) в Україні (за згодою) Представництво Управління Верховного комісара ООН у справах біженців в Україні (за згодою) громадські об'єднання (за згодою)</p>	<p>Прийнято постанову Кабінету Міністрів України</p>	<p>Виконано. Постановою Кабінету Міністрів України від № 765 від 21.07.2021 внесено зміни до Положення про інклюзивно-ресурсний центр. Категорії (типи) особливих освітніх потреб (труднощів) наведені у додатку 4 до Положення.</p>

65. Розроблення та подання на розгляд Кабінету Міністрів України проекту нормативно-правового акта щодо внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 545 «Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр»	Березень 2022 року	МОН Мінсоцполітики МОЗ Мінцифри Мінрегіон Мінекономіки Мінфін Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (за згодою) Уповноважений Президента України з прав дитини (за згодою)	Прийнято Кабінету України постанову Міністрів	Виконано. Постановами Кабінету Міністрів України від № 617 від 22.08.2018 № 983 від 21.10.2020 № 765 від 21.07.2021 № 493 від 29.04.2022 № 979 від 30.08.2022 внесено зміни до Положення про інклюзивно-ресурсний центр.
66. Розроблення та подання на розгляд Кабінету Міністрів України проекту постанови Кабінету Міністрів України щодо організації інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти.	Березень 2022 року	МОН Мінсоцполітики МОЗ Мінцифри Мінрегіон Мінекономіки Мінфін Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (за згодою) Уповноважений Президента України з прав дитини (за згодою)	Прийнято Кабінету України постанову Міністрів	Виконано. Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 957. Постановами Кабінету Міністрів України № 483 від 26.04.2022 № 979 від 30.08.2022} Внесено зміни до Порядку
73. Розроблення програми та посібника (з аудіосупроводом) для використання в закладах загальної середньої освіти з метою вивчення	Грудень 2021 року	МОН ДМС Інші заінтересовані органи державної влади	Затверджено нові модельні програми (наказ МОН), видано методичний посібник	Виконано. Статтю 14 Закону України «Про повну загальну середню освіту» передбачено створення для учнів індивідуальної

української мови як державної дітьми-біженцями, дітьми, чиї батьки звернулися із заявами про визнання біженцями або особами, які потребують захисту, дітьми іноземців та осіб без громадянства, які утримуються в пунктах тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства				освітньої траєкторії. На офіційному сайті МОН розміщено освітні програми, зокрема з української мови, що можуть використовуватися при створенні індивідуального освітнього плану, зокрема для дітей-біженців, дітей іноземців та осіб без громадянства, які утримуються в пунктах тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства. Зокрема, наказом МОН від 12.07.2021 № 795 затверджено нові модельні програми з української мови, що будуть поетапно запроваджуватися з 2022 року. У рамках проекту «Фінська підтримка реформи української школи» «Навчаємось разом» видано методичний посібник «Українська для всіх. Як навчати тих, для кого українська мова не є рідною»
90. Оновлення навчальних матеріалів з метою доповнення їх питаннями щодо розуміння,	вересень 2022 року	МОН	Затверджено оновлені навчальні матеріали для здобуття початкової освіти, базової середньої	Виконано. Загальна середня освіта: У 2022 році до навчальної програми «Основи

<p>дотримання, реалізації та захисту прав і свобод людини, а також змісту міжнародних та європейських стандартів прав людини</p>			<p>освіти, профільної середньої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти (наказом МОН) та вищої освіти.</p>	<p>правознавства. 9 клас» було внесено низку змін. Зокрема, з огляду на новітні методологічні принципи викладання суспільних предметів зазначається, що доречно розпочинати вивчення основ правознавства з обмірковування таких основоположних цінностей як людська гідність, свобода, рівність, справедливість. Відповідні зміни було внесено до підручників з громадянської освіти, які було подано на конкурс підручників для учнів 10 класів закладів загальної середньої освіти у 2022 році.</p> <p>У 2022 році до змісту програми з громадянської освіти було внесено низку змін. Зокрема у програмі конкретизовано мету громадянської освіти, що полягає в цілеспрямованій підготовці учнівства до ефективного функціонування в системі демократичних суспільних відносин на основі соціальної взаємодії,</p>
--	--	--	--	--

				<p>громадянської участі та відповідальності.</p> <p>Механізми захисту прав людини і прав дитини в оновленій редакції подається як складова загальних механізмів захисту прав людини, що є більш точним з точки зору міжнародного права прав людини та дає змогу сформулювати цілісне уявлення про механізми та процедури захисту прав людини та прав дитини на міжнародному та національному рівнях, зрозуміти, що є спільним і якими є особливості захисту прав дитини.</p> <p>Додано тему «Права людини та права дитини в умовах збройного конфлікту». В умовах збройного конфлікту права людини та права дитини перебувають під загрозою суттєвого та системного порушення в силу природи війни. Ця тема покликана сформулювати розуміння того, які права підлягають обмеженню, які є механізми і процедури захисту прав людини в</p>
--	--	--	--	--

				<p>період збройного конфлікту, які спеціальні норми діють під час збройного конфлікту для обмеження насильства та захисту жертв війни.</p> <p>Уточнено й осучаснено формулювання тем практичних занять, додано теми щодо ролі правозахисних організацій та правозахисників; способів та шляхів захисту цивільних осіб в умовах збройного конфлікту; дій для забезпечення себе та своїх близьких в умовах збройного конфлікту, які є актуальними темами сьогодення.</p> <p>Посилено увагу до вивчення явища війни як найжорсткішого прояву збройного конфлікту. Уточнено формулювання тем практичних занять, додано тему щодо громадянського опору як відповідь на виклик часу. Відповідні зміни було внесено до підручників з громадянської освіти, які було подано на конкурс підручників для учнів 10 класів закладів загальної</p>
--	--	--	--	---

				<p>середньої освіти у 2023 році.</p> <p>Всеукраїнською Асоціацією викладачів історії та суспільних дисциплін «Нова Доба», на основі багаторічного досвіду імплементації освіти для демократичного громадянства в Україні, створено онлайн-платформу підручника з громадянської освіти для 10-класу www.citizen.in.ua</p> <p>Текст онлайн підручника постійно доповнюється різними навчальними матеріалами: ілюстраціями, аудіо - та відеоматеріалами, цікавими фактами і прикладами з життя. Зокрема, на сайті www.citizen.in.ua працює онлайн курс з громадянської освіти для учнів 10 класу, котрий включає 60 інтерактивних відеоуроків від кращих вчителів громадянської освіти України.</p> <p>Професійна (професійно-технічна) освіта:</p> <p>У 2022 році розроблено та затверджено 29 державних</p>
--	--	--	--	---

				<p>освітніх стандартів з професій на основі компетентнісного підходу, у 2023 році вже розроблено і затверджено ще 9 освітніх стандартів.</p> <p>Міністерство освіти і науки України у грудні 2022 року запустило платформу для дистанційного навчання «Професійна освіта онлайн», на якій на сьогодні розміщено 80 короткотермінових курсів для здобувачів професійних кваліфікацій, які, у свою чергу, розроблені/адаптовані за підтримки міжнародних партнерів. Мета платформи «Професійної освіти онлайн» – забезпечення рівного, вільного і безоплатного доступу користувачів до якісних та актуальних навчальних матеріалів у сфері професійної (професійно-технічної) освіти. Платформа є окремим модулем «Всеукраїнської школи онлайн». Тому вона є не тільки майданчиком, де можна навчитись</p>
--	--	--	--	--

				<p>професіям, але й платформою для різних освітніх ресурсів, зокрема профорієнтаційних курсів або ж курсів набуття підприємницьких, комунікаційних або «м'яких» навичок (особистісні навички, наприклад, емоційний інтелект, сила волі, завзятість, креативність тощо). Курси, які розміщені на платформі, створені за найпопулярнішими професіями серед молоді. Зокрема, кухар, кондитер, деревообробник-будівельник, електрик тощо.</p> <p>Відповідно до Меморандуму про співпрацю між Міжнародною фундацією виборчих систем (IFES) та Міністерством освіти і науки України розроблено навчальну програму та навчально-методичні матеріали курсу «Демократія: ідеї на практиці» для закладів професійної (професійно-технічної) освіти.</p>
--	--	--	--	---

				<p>Курс з громадянської освіти «Демократія: ідеї на практиці» поширюється серед здобувачів професійної освіти, які навчаються на основі базової середньої освіти та повної загальної середньої освіти як загальноосвітній предмет варіативної складової або факультатив.</p> <p>Мета курсу – сформувати у здобувачів освіти необхідні знання, навички та ставлення, пов’язані з ефективною (поінформованою, відповідальною) демократичною взаємодією громадян у суспільстві.</p> <p>Загальна тривалість курсу 35/52/70 аудиторних годин (по 45 хв.) протягом 15 навчальних тижнів. При цьому пропонується програма може реалізовуватися гнучко, за різними сценаріями, тобто обсяг годин та тривалість викладання визначається навчальними планами закладів професійної (професійно-технічної) освіти.</p>
--	--	--	--	--

				<p>У серпні 2022 року 25 представників закладів професійної (професійно-технічної) освіти та навчально (науково)-методичних центрів (кабінетів) пройшли навчання для тренерів курсу та отримали відповідні сертифікати. Курс апробується у 13 пілотних закладах професійної (професійно-технічної) освіти. Окрім того, у 2023 році у рамках програми ще 10 представників закладів професійної (професійно-технічної) освіти пройшли навчання для тренерів курсу та отримали відповідні сертифікати з метою впровадження та викладання курсу. 3 вересня 2023 року курс буде пілотуватися у зазначених закладах освіти.</p>
92. Внесення змін до професійних стандартів за професіями «Асистент», «Викладач», «Старший викладач», «Доцент», «Професор» з метою	Березень 2022 року	МОН	Видано наказ МОН про внесення змін до наказів, якими затверджено відповідні професійні стандарти	Виконано. Внесення змін до професійних стандартів за професіями «Асистент», «Викладач», «Старший викладач», «Доцент»,

<p>доповнення питаннями щодо розуміння, дотримання, реалізації та захисту прав і свобод людини, а також змісту міжнародних та європейських стандартів прав людини</p>				<p>«Професор» з метою доповнення питаннями щодо розуміння, дотримання, реалізації та захисту прав і свобод людини, а також змісту міжнародних та європейських стандартів прав людини інформуємо, що відповідно до пункту 30 Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 р. № 373, професійний стандарт підлягає періодичному перегляду з урахуванням особливостей галузі, але не менше ніж один раз на п'ять років. Враховуючи зазначене, питання про внесення відповідних змін буде розглянуте при перегляді відповідного професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства</p>
---	--	--	--	---

				України від 23.03.2021 № 610.
<p>93. Перегляд та оновлення стандартів вищої освіти для рівнів бакалавра і магістра за спеціальностями «012 Дошкільна освіта», «015 Професійна освіта», «016 Спеціальна освіта», «061 Журналістика», «231 Соціальна робота», «232 Соціальне забезпечення», «262 Правоохоронна діяльність», «281 Публічне управління та адміністрування» з метою забезпечення формування компетентності фахівців у питаннях захисту прав і свобод людини, зокрема застосування міжнародних стандартів прав людини</p>	<p>Березень 2022 року</p>	<p>МОН</p>	<p>Видано наказ про внесення змін до наказів МОН, якими затверджено відповідні стандарти</p>	<p>Виконано. Професійна (Професійно-технічна) освіта: Розроблено та затверджено 29 державних освітніх стандартів з професій на основі компетентнісного підходу. Міністерство освіти і науки України у грудні 2022 року запустило платформу для дистанційного навчання «Професійна освіта онлайн», на якій розміщено 24 короткотермінові курси для здобувачів професійних кваліфікацій, які, у свою чергу, розроблені/адаптовані за підтримки міжнародних партнерів. Мета платформи «Професійної освіти онлайн» – забезпечення рівного, вільного і безоплатного доступу користувачів до якісних та актуальних навчальних матеріалів у сфері професійної (професійно-технічної) освіти. Платформа є окремим модулем</p>

				<p>«Всеукраїнської школи онлайн». Тому вона є не тільки майданчиком, де можна навчитись професіям, але й платформою для різних освітніх ресурсів, зокрема профорієнтаційних курсів або ж курсів набуття підприємницьких, комунікаційних або «м'яких» навичок (особистісні навички, наприклад, емоційний інтелект, сила волі, завзятість, креативність тощо). Курси, які розміщені на платформі, створені за найпопулярнішими професіями серед молоді. Зокрема, кухар, кондитер, деревообробник, будівельник, електрик тощо. Нині розробляється ще 23 навчальних курси, які незабаром будуть доступні для користування.</p> <p>Фахова передвища, вища освіта: Перегляд та оновлення стандартів вищої освіти для рівнів бакалавра і магістра за</p>
--	--	--	--	--

				<p>спеціальностями «012 Дошкільна освіта», «015 Професійна освіта», «016 Спеціальна освіта», «061 Журналістика», «231 Соціальна робота», «232 Соціальне забезпечення», «262 Правоохоронна діяльність», «281 Публічне управління та адміністрування» з метою забезпечення формування компетентності фахівців у питаннях захисту прав і свобод людини, зокрема застосування міжнародних стандартів прав людини опрацьовується науково-методичними підкомісіями Науково-методичної ради МОН з відповідних спеціальностей.</p>
--	--	--	--	--